

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5 60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 106 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Škof Jeglič — reformator?

Morda živijo najbolj srečno tisti ljudje, ki so zadovoljni z zavestjo, da so na svetu in se ne vprašujejo odkod in kam. Vendar razmišljajočemu človeškemu duhu ne zadoštuje ta zavest in zato opazujemo, da se filozofije in religije vseh časov in narodov pečujejo vprašanjem o našem postanku in poklicu. Dubois Reymond je prišel do zaključka: ignorabimus. On trdi, da človeški um te zagonetke sploh nikdar rešil ne bo. Na nasprotnem stališču stoje teologi, za katere je la stvar popolnoma dognana. Razdalje med teologi in naravoslovci je zelo skrčil ljubljanski škof po svoji knjizici: «Al Boga Stvarnika res ni treba.» Odkrito priznamo, da nas je ta brošurica, iz katere vsaj v zadnjem delu veje pristen Jegličev duh, docela — iznenadila! Prav v tistih dneh, ko se hoče djati na teزال'no srednješolskega profesorja, ker je omenil v šoli, da svetopisemski dnevi stvarjenja n'iso vzeli dobesedno, ampak pomenijo cele perijode, izjavi katoliški škof, da ne ugovarja Kant-Laplacejevi teoriji, ker se mu zdi zelo verjetna, prizna torej, da je nastala zemlja iz prasnovi ki je bila prvotno plinastega značaja, in se je počasi zgoščevala ter ohlajevala, navaja tudi, da trdijo nekateri, da je trajal ta proces do 16 milijonov, nekateri pa celo 1000 do 6000 milijonov let. Nadalje

prizna, da je v vsemirju dokazan «enoten zakon, po katerem se vsa telesa gibljejo, in sicer ne samo pri nas v našem osolnčju, ampak prav vsa brez izjeme». Zavrača le trditve, da bi bila prasnova večna.

Po Kant-Laplacejevi teoriji ni izključeno stvarjenje prasnovi po osebnem Stvarniku, ali vendar dvomimo, da si je škof Jeglič svest vseh posledic, ki izhajajo iz Kant-Laplacejeve teorije. Prav nič bi se ne čudili, če bi ta škofova knjizica provzročila revolucijo po naših farovžih.

Po tej škofovi trditvi je sicer Bog ustvaril prasnov, ves daljni razvoj se je vršil pa potom evolucije, in vsa telesa, prav vsa brez izjeme, se gibljejo po enotnem železnem zakonu.

Nach ewigen ehrnen
gesetzen
müssen wir alle
unser's Daseins
Kreise vollenden!

Vsak Slovenec je rojen in vzgojen v veri, da Bog neposredno vodi in upliva, oziroma nadzoruje vsa njegova dejanja. Otroci dobi že v povelju angelja varuha, dijak v srednjih šolah ima svojega posebnega patrona in istotako vsak odrasčen človek. Bog vidi in kaznuje vsak posamezni naš greh. Za vsakega «hudiča», ki ga izusti naš kmet, če mu je opesala živinica pod klancem, zapade lahko večnemu pogubljenju, če ne zadobi od-

veze pri izpovedi. Bog vidi in kaznuje vsako nečisto misel in besedo. Vse to naziranje, ki nam je večalimanj vsem Slovincem prirojeno in tako prepojeno z našo vzgojo, da nam je prešlo v kri in meso, se ne dá strinjati s Kant-Laplacejevo teorijo, katera ne izključuje stvarjenja prasnovi po Bogu, izključuje pa vsako uplivanje nadnaravnega bitja v razvoj te prasnovi, ki se viši po enotnem, nepremeljivem zakonu in ki je prišlo do sedanje stopinje, ne v teku 6000 let, kakor uče tisti, ki dobesedno razlagajo sveto pismo, ampak v milijon in milijon letih, kar priznava tudi škof Jeglič v svoji knjizici.

Pa še na neko drugo vazno posledico hočemo opozoriti.

Po Kant-Laplacejevi teoriji je vsak čudež nemogoč.

Škof sam piše: „Ne samo na naši zemlji, ampak v vsem vesoljnem svetu stvarinski deli privlačno delujejo na druge, in sicer po točnih zakonih, odto l predirno soglasje v kroženju raznih nebeskih teles, da se nam dozdevajo, kakor da so združena v umeten stroj.“ Kaj pa pomeni čudež? Ta pomeni, da se v posebnem slučaju razveljavi oni večni zakon, ki vlada v vsemirju, in da se kaj dogodi izven ali proti temu zakonu. To je po Kant-Laplacejevi teoriji nemogoče in bi bilo za milijone in milijone svetov, ki krožijo v vsemirju, tako usodepolno, kakor če bi se pri

PODLISTEK.

Savsko predmestje št. 80.

Velika burka v štirih dejanjih.

(Vprizori se 9. t. m. v dvorani «Narodne igralnice» v Kranju.)

Ljudstvo naj se izobrazuje! To imejmo vedno pred očmi! In glavni smotér ljudske izobrazbe so pač gotovo gledališke predstave. Sicer trdijo nekateri, da je gledališče samo zabavišče. To ni nikakor res, kdor to trdi, ni nikdar opazoval občinstva, ki hodi k gledališkim predstavam, in ni nikdar študiral, kako vplivajo na občinstvo gledališke predstave, pri katerih se takorekoč izobrazuje. Pri gledaliških predstavah spoznajo ljudje včasih ideje, o katerih bi sicer nikdar ničesar ne slišali. Ako je človek še tako slabe volje in še tako osamljen, dobi pri gledaliških predstavah gotovo tolažbe, razvedrila in poguma. Zato pa hodijo ljudje rajši k gledališkim predstavam, kakor na koncerte, to pa že zato, ker

pri gledaliških predstavah človek najlažje pozabi na vsakdanje stvari.

Ljudstvu je treba izobrazbe! V tej zadevi se pa pri nas zelo malo stori. Priložnost je sicer, a zanimanja je premalo! Tupatam priredi čitalnica ali bralno društvo kako predstavo ali predavanje, potem pa je zopet za pol leta mir. Dne 9. t. m. se uprizori po daljšem premoru velika štiridejanska burka, ki bo dala občinstvu zopet obilo gledališkega užitka. Uprizori se namreč «Savsko predmestje št. 80». Marsikdo se bo čudil temu naslovu in ne bo verjel istinosti. In vendar je našla ta igra najbolj-i vseh na českem in slovenskem odru.

Ta velezabavna burka se je uprizorila prvič leta 1900 v Pragi z največjim uspehom. Vsa snov igre je vzeta iz Prage in je zdaj le v toliko izpremenjena da so vsi dotični kraji in naslov igre vzeti iz tukajšnje okolice. Pred par leti je prišla tudi na repertoar slovenskega gledališča, kjer se je uprizorila dvakrat zaporedoma, in sicer pod naslovom «Valvazorjev trg št. 6». In tudi tukaj je jako povoljno vspla. Dne 9. aprila pa se uprizori prvič v

Kranju pod naslovom «Savsko predmestje št. 80». Igra je jako zabavna, a zelo komplicirana in zahteva skozinskoz toliko varijant, da je treba posebne paznosti, da igralci ne zaidejo v monotomnost. Da se navadno pokažejo pri taki veliki igri, polni raznih težkih situacij, nedostatki, to se dá pri tukajšnjih razmerah gotovo opravičiti.

— S —

Moč spomina. Dalje.

Kapelan je bil srednje velikosti, širokih pleč, okroglega rdečega obraza, črnih las in temnih ter živo žarečih oči. Star je bil kakih 26 let. Ime mu je bilo Pavel in župljani ali farani so ga navadno klicali le za gospoda Pavla. Stanoval je v zgornjih sobah enonadstropne kapelanije, ki stoji zraven župnišča, a v spodnjih prostorih so imele takozvane «Marijine device» in «Marijini mladeniči» svoje shajališče in vežbališče za razne pobožnosti in vsakovrstno katoliško izobraževanje. Hrano mu je nosila v njegovo stanovanje iz župnišča župnikova naj-tarejša dekla. V župnišče k župniku pa je sam le poredkoma

železničnem vlakcu razveljavil kak varnosten predpis. V enem in drugem slučaju bi morala nastati katastrofa.

Masi našega ljudstva so večinoma nedostopni vsi vžitki, ki tiče v glasbi, v umetnosti, v literaturi, razen kolikor jih posreduje cerkev. Pri našem kmetiskem ljudstvu se osredotoči vsa poezija v lepem cerkvenem prazniku, ko že dan pred praznikom gospodinjne posnazijo vse v hiši in okoli hiše, izvlečejo iz skrinj zase in za družino praznične obleke, ko ponehjuje delo, in se začne zvonjenje iz raznih stolpov. Vsa ta poezija ne tiče v lepoti neobčutne naravi, za katero ljudstvo sploh nima smisla, ampak v veri, da obstoji neka tajna, neposredna dotika med stvarjo in Stvarnikom, ki se posebno čuti ob priliki lepih cerkvenih praznikov. In ker ljudstvo vidi v duhovniku posreduvalca med sabo in Bogom, rabi le še en korak da pride do čudeža. Ta vera je uničena za vsakega, ki se postavi na stališče Kant-Laplacejeve teorije. Večni zakon v naravi ne pozna in ne sme poznati nobene izjeme. Po tej teoriji je človek vržen povsem v naravo, ki je brezčutna, navezana le na lastno moč, od katere je odvisno, ali obstane ali pogine. Posledice te teorije so pri naši vzgoji, pri našem naziranju navzlic miljeju, v katerem živimo, tako dalekosežne, tako fundamentalne, da se pred njimi zgraža celo tako silovit in brezobziren duh, kot je David Friederik Strauß, ki pa prav nič ne motijo ljubljanskega škofa, kakor domnevamo, zaradi tega ne, ker si jih ni svest.

Naše mnenje o najnovejšem literarnem delu ljubljanskega škofa je ob kratkem to-le: Naravoslovci lahko kažejo na vzaten napredek, na lepe koncesije, teologi pa bodo majali z glavami in prišli morda do zaključka, da bo ta knjizica, če bo sploh kaj uplivala na našo javnost, zelo, zelo skrčila, če ne božje, pa vsaj škofovo kraljestvo na zemlji.

Pomanjkanje krme.

Deželni pomožni odbor, sestojč iz zastopnikov c. kr. deželne vlade, deželnega odbora, c. kr. kmetijske družbe, „Zadružne zveze“ in „Gospodarske zveze“ je sestavil v svoji seji 18. marca 1905 seznam onih krajev na Kranjskem, ki imajo vsled lanske suše pomanjkanje

zahajal. Videti je bilo, da si z župnikom nista posebno prijazna in občevala sta med seboj le toliko, kolikor sta ravno morala.

V kapelaniji je Lilo kaj veselo in živahno življenje. Ob nedeljah in praznikih so hodili fantje in dekleta kakor tudi starejši ljudje obojega spola ven in noter v kapelanijo kakor čebele iz panja v panj. Pa tudi ob delavnikih je imel gospod Pavel dosti obiskovalcev in obiskovalcev, ki so hodili k njemu po dobre svete in pomoč v raznih telesnih in duševnih potrebah. —

Gospod Pavel je bil pevec, godec ter obenem tudi tajnik in blagajnik novoustanovljene posojilnice, katero je pred kratkim poklical v življenje in ji določil domovanje poleg sebe v kapelaniji. Kot tak je seveda imel mnogo opraviti z mladimi in starimi župljani.

V sobi, obrnjeni proti župnišču, je imel svoj harmonij in tu je učil tudi cerkvene pevke pobožnih cerkvenih, a semtertja tudi kakih veselih in okroglih družbenih pesmi. Večkrat pa je tudi sam čez dan in pogostoma tudi pozno v noč krožil vesele poskočinke ter

krme, in sicer obsega ta seznam sledeče kraje:

1. Sodnijski okraj Lož in Čirknica. 2. Občini Planina in Rakek sodnijskega okraja Logatec. 3. Občini Dole in Kanonija, sodnijskega okraja Idrija. 4. Občine Št. Peter, Šmihel in Košana, sodnijskega okraja Postojna. 5. Sodnijski okraj Senožeče — izvzeta je občina Hrenovnice. 6. Sodnijski okraj Višnja gora. 7. Sodnijski okraj Velike Lašče — izvzeti sta občini Turjak in Roh. 8. Sodnijski okraj Ribnica. 9. Politični okraj Črnomelj — izvzete so občine Metlika, Lokvica, Božjakovo, Dragatuš, Kot in Tanča gora. 10. Politični okraj Novo mesto. — Spodaj podpisani izvrševalni odbor ima nalogo, da nakupi in odda krmo živinorejcem gori navedenih krajev. Po tozadevnih predpisih c. kr. poljedelskega ministrstva preskrbi se krma — po primernih cenah — samo tistim živinorejcem, ki bi sicer morali radi pomanjkanja vsled suše živino prodati. Oddajala se bode krma le proti takojšnjemu plačilu — in samo v izvanrednih slučajih tudi na upanje. Troške za vožnjo krme plača sicer tudi prejemnik, a se mu potem odračunajo od kupne svote. Naročila krme je poslati po možnosti takoj, a najkasneje do 10. aprila 1905 „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani, in sicer skupno po občini, kmetijski podružnici ali zadrugi, Vsaka zloraba te pomoči je strogo prepovedana in bi se tudi kaznovala; zato naj naročajo krmo le živinorejci, ki niso prodali nič svojega sena, niso oddali svojih zemljišč v najem in so res v taki zadregi, da bi morali prodati živino, če ne dobijo po primerni ceni krme. Županstva, oziroma načelniki kmetijskih podružnic in zadrug jamčijo pri skupnih naročilih za ta dejstva posameznih naročnikov. Podrobna pojasnila daje „Gospodarska zveza“ in je objavita posebej lista „Kmetovalcev“ in „Narodni gospodar“ v svojih prihodnjih številkah. — Izvrševalni odbor za preskrbovanje krme: Pirc l. r. za c. kr. kmetijsko družbo. Rožman l. r. za „Zadružno zvezo“. Jeglič l. r. za „Gospodarsko zvezo“.

Dopisi.

Iz blejske okolice. [Dalje.] Na podoben način so menda nastali tudi zadnji dopisi z Bleda, v katerih dopisih se nekdo otepa z

obenem na vso moč mikastil in pritiskal ubogi harmonij, da so mešani zvoki te dvojne Pavlove umetnosti glasno odmevali daleč naokrog. Te svoje pevske in godbene vaje in zabave bi lahko uganjal tudi v sobi na drugem koncu kapelanije, kjer je bil za kaj takega še bolj pripraven prostor kakor tu zraven župnišča; ali kakor na kljub župniku, ki ni bil pevec, je dal prenesti svoj harmonij od tam semkaj župnišču najbližjo sobo, in odslej so župnika večkrat bolela ušesa vsled kapelanove brezobzirnosti.

Barbki pa so se neizrečeno dopadli in zdeli nebesko lepi glasovi, ki so prihajali iz kapelanije. Kadar je bila sama doma v svojem stanovanju, se je pogostoma ozirala skozi okno tja proti kapelaniji ter vlekla na ušesa petje cerkvenih pevk in Pavlovo godbo kakor vleče naše žejen jelen požirke hladne studenčnice. Rada bi tudi videla v kapelanovo sobo, kjer so se učile cerkvene pevke, toda ona okna kapelanije, ki so bila obrnjena proti župnišču, so bila vedno zagrnjena z zagrinjali ali pa zaslonjena z veternicami. Dalje prih.

vsemi štirimi zaradi prodaje Peternelelove gostilne v nemške roke. Dotičnik naj bi raje priznal svojo napako ter rekel sam pri sebi: «Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!» in konec bi bilo vsake nadaljne debate v tej zadevi. Toda pri nas, kakor sem že zadnjič omenil, ni pričakovati na kaj takega. Zato naj tu sledi še nekaj odgovorov na zadnje pozive! Piše se, da je slučaj nanesel, da je kupil omenjeno gostilno Nemeec in da je ostalo vse pri starem, ker je prej kupil tudi g. Peternel to posestvo od Nemca. Ne verjamem, da se more opravičeno govoriti o slučajih, ko se sklepajo važne posestne pogodbe med odraščeniimi treznimi in pametnimi ljudmi! Pred nekaj leti sta postavila nek Blejčan in nek Belan vilo v Želečah ob cesti na javnem prostoru zraven neke kapelice. Zdaj je ta vila tudi v nemških rokah. Ali je tudi to le slučaj? No, pa to bodi povedano le mimogrede, ker ta posestna izprememba ni posebne važnosti za slovensko stvar. Jako čudno je slišati blejskega dopisnika, kako povdarja in čez toliko let zopet vleče na dan dejstvo, da je bilo posestvo, katero se je danj prodalo Nemcu, kupljeno tudi od Nemca. Ali mar prav mi Slovenci ne smemo nikjer in v nobeni stvari iti naprej, ampak vedno le nazaj?! Nemci so ponemčili že cele slovenske pokrajine in dežele in jih vsled tega prav nič ne peče vest! Nadalje je pa čudno tudi to, da dopisnik nič ne pove, da se nekdanje blejske razmere ne morejo primerjati s sedanjimi in da nekdanj od Nemca kupljeno posestvo Peternelevo ni bilo prav nič podobno sedanjemu. Hotel, ki stoji sedaj na tistem posestvu, je postavil šele g. Peternel, in blejski dopisnik bo morda baje vedel povdati vsaj to, če so k temu podjetju več pripomogli Slovenci ali Nemci!? Opomba, da sedanji nemški lastnik proda to gostilno ali hotel zopet naprej za isto ceno, kolikor njega stane, je naravnost smešna, ako ne še kakšna drugačna. Čemu pa je kupoval, ako hoče takoj dalje prodati brez dobička in ako hoče po trditvi v prejšnjem dopisu ta Nemeec živeti kot gostilničar ravno na Bledu?! Ako se dá dopisnik pri litru vina potegniti od njega na tak način, naj ga le vleče tujec; a da bode še on potegeval koga drugega po časnikih, tega pa naj si ne domišlja! Da sta na Bled napredaj tudi dva največja dosedanja hotela, namreč Mallnarjev hotel in Lujzine toplice, to je že precej časa znano, vendar se dozda še ni našel tak kupec, ki bi se mu ne zdelo škoda založiti stotisočeri kapital v to podjetje. Pa tudi blejski dopisnik dosedaj, kolikor je meni znano, še ni pisal v javne slovenske časnike o tej nameravani oddaji, prav kakor da bi se bal, da bi se ne oglasil kak slovenski kupec. Zdaj ga skrbi, kaj jaz mislim o tej zadevi. No, reči moram, da bi me neizrečeno veselilo, ako bi kdaj videl, da se blišči vsaj na enem teh hotelov pristno slovensko ime in da tudi notranji prostori pričajo, da v njih gospodarji odločen in nevstlačen slovenski ali slovanski rojak. Ali, ker mi je znano po drugi strani, da se tako podjetje na Bledu sedaj še jako slabo rentira, se mi zdi, da bi bilo koristnejše slovenski kapital založiti v kako drugo slovensko gospodarsko napravo. Za hotel bi bilo treba odšteti velikansko svojo in tudi davki in prometni stroški, ki jih mora plačevati posetnik hotela skozi celo leto, so zelo veliki. Toda nasprotno je doba dohodkov v letu le kratka; šteje samo kake 3 do 4 mesece, potem pa je hotel zopet prazen in

zapr t vs h dolgih 8 ali 9 mesecev. Da pa je na Bledu sedaj jako težko dobiti v večji in dražji hotel za par mesecev toliko tako bogatih gostov, da se od njih dobi v tem kratkem času toliko dohodkov, da ti zadostujejo za pokritje celoletnih izdatkov in potreb lastnika hotela, da rentirajo kupnino ter da od njih se kaj ostane kot čisti dobiček, to si lahko misli vsak, kdor pozna razmere na Bledu. Morda bo časoma v tem oziru kaj boljše, ali posebnega upanja ni, ker so povsod vedno bolj goste hiše, vedno bolj gosti ljudje in med njimi vedno bolj gosti nemaniči in berači! Ugodnejše pa je za manjše gostilne na pripravnih prostorih. Tu je promet gostov v vseh letnih časih, izdatki za prometne in domače potrebe kakor tudi davki so mnogo manjši in zato navadno tudi lastniki takih gostiln lažje izhajajo kakor hotelirji. Zlasti na Bledu je sedaj še tako. Nadalje je tudi čudno ali bolje rečeno: žalostno, da se blejski dopisnik šele sedaj spominja prodaje devet oralov najlepšega zemljišča ob jezeru v tuje roke. Ako on sedaj vé, da je škoda za ta svet, ker ga je dobil v posest tujec, zakaj pa takrat ni vedel zato in zakaj se ni takrat ganil? Saj kolikor bližje je kdo takim posestnim izpremembam na škodo Slovencev in kolikor višja in razumnejša glava je dotičnik v občini, toliko večja je njegova dolžnost po svojih močeh čuvati in braniti domači kraj pred nevarnostjo in škodljivostjo tujev, a ne, da se giblje in zvija le takrat, ko ga kdo drugi opozori na to! Da naši ljudje semtertja vendar vedo, kaj bi bilo dobro in koristno za Slovence, to pričajo zadnji dopisi z Bleda. Kdo bi si bil to mislil! Pa zakaj so bili dozdej tako tihi o tem, kar se sedaj našteva v „Gorenjcu“? Ni modro, ako človek zakopava svoj talent v zemljo, kjer zarjavi in potem nikomur ne prinese nič sadu! No, časih je vendar dobro, ako se ob naše speče spodtakne ter pri tem razkrije pod rušo skriti svitli sloven ki zaklad tudi kak republikanec in nepovabljenec! Z to naj se tudi meni ne zameri in ne šteje v zlo, ako zdaj končno s svojim nadležnim nosom dobrohotno trčim še ob neko prav trdo korenino.

Konec prih.

Tedenski politični pregled.

Poraz vlade v železniškem pododseku. Dne 23. m. je vlada doživela v tem ods ku občuten poraz. Z ozirom na to, da se je pri novi karavanski železnici prekoračil proračun za okrog 60 milijonov kron, je poslanec Ellenbogen predlagal, naj se vladi izreče nezaupnica. Predlog je bil sprejet s 4 proti 3 glasovom. Slovenski poslanec dr. Tavčar je oddal prazno glasovnico.

Zmaga ptujskih Slovencev pri upravnem sodišču. Slovenci so dosegli glede volitev v okrajni zastop ptujski pri upravnem sodišču na Dunaju sijajno zmago. Slovenci so lani pri vršecih se volitvah v veleposestvu propadli za 14 glasov, in tako je prišel zastop v nemške roke. Slovenci so se pritožili in je upravno sodišče v tozadevni razpravi ugodilo Slovencem glede 16 glasov. Ta razsodba je za vse spodnještajerske okrajne zastope velike važnosti.

Senzacionalno aretovanje v Pulju. Pred nekoliko dnevi se je neka italijanska torpedovka ponoči vtihotapila v zaliv pri Pulju in se približala utrdbi Barbarigo. Eden oficirjev je drzno stopil na kopno, ali zapazila ga je straža in ga aretovala. Pri

njem so našli raznih načrtov, topografskih kart, posnetkov obrežij in narisov o trdnjavi puljski. Ta vohun je kapitan italijanske vojne mornarice. Odvedli so ga z močnim spremljstvom v zapor.

Dogodki na Balkanu. Turska zbira vedno več vojske in jo pošilja proti novopazarskemu sundžaku. Te priprave morejo biti edino sigurnostne mere proti morebitnemu napadu od Avstrije. Najbrže pride se to spomlad do resnih dogodkov.

Nemiri na Ruskom se še vedno pojavljajo. Zadnje dni so se pojavili veliki izgredi v Rigi. Množica je streljala na sodno komisijo in policijo. Čez celo Livlandijo je proglašeno malo obsedno stanje. — V Varšavi se je pripetil zopet velik atentat, 26. m. m. ob pol9. uri je na policijskem uradu eksplozirala dinamitna bomba. Ranjenih je bilo pet oseb, med njimi dve smitno. Policijski šef baron Nolken se je takoj peljal na lice mesta. Ko se je peljal po mostu čez Vislo, je nekdo na njegov voz vrigel dinamitno bombo. Nolken je bil težko ranjen. Kdo je vrigel bombo, še ni znano.

Novo italijansko ministratvo se je sestavilo sledeče: De Fortis predsedstvo in notranje zadeve, Tittoni zunanje zadeve, Aprile pravosodstvo, Majoranir finance, Careano zakladništvo, Pedotti vojno, Mirabello mornarico, Biauchi nauk, Ferraris javna dela, Rava poljedelstvo, Moralli-Gualtierotti pošta in brzozaj.

Iz Vatikana. V prihodnjem konzistoriju predloži papež kardinalom apostolsko bulo, v kateri se vsem kardinalom prepoveduje, sprejeti ob papeževi volitvi kako izjavo o izključenju. Bula se pošlje vsem državam, ki pridejo pri papeževi volitvi v poštev, v prvi vrsti pa Avstriji.

Rusko-japonska vojna.

Japonsko zasledovanje ni doseglo svojega namena, popolnoma razpršiti rusko armado. Štirinajst dni po tako krvavem boju se Rusi zopet zbirajo 150 kilometrov severno od Mukdena v novih utrjenih pozicijah. Linevič se hoče na vsak način ustaviti vsaj z delom svoje armade v goratih krajih med Čantunom in gorovju Sugarjem. Najbrže hoče s tem olajšati Rennenkampfu umikanje proti Kirinu ter strategično združenje z glavno armado. Poroča se, da se je ruska konjica ustavila v Miehnahijemu na cesti proti Kirinu. 200 kozakov pa se nahaja pri Ajsenku, devet milj severno od Vanmazaja, in 600 mož pešcev pri Taolu, 15 milj vzhodno od Vanmazaja. Nekaj ruskih vojev se je ustavilo 20 milj severno od Činhaituna. Tudi pri Liaojangpingu, 25 milj severno od Kangpinga, stoji več močnih ruskih vojev. — Po poročilu zadnjih bojev pri Mukdenu so izgubili Rusi v celem kakih 75.000 mož ter nekaj topov, dočim je veliko močnejša japonska armada izgubila najmanj 130.000 mož, kar potrjujejo tudi japonska poročila.

Dalje se poroča, da namerava Rusija skleni i mir z Japonsko, kar je pa skoro nemogoče, kajti Rusija ne more in ne bode sprejela nikdar onih mirovni h pogojev, ki jih stavi Japonska. Rusija še ni tako slaba, da bi morala skleniti mir za vsako ceno. Na vsak način se lahko z vso gotovostjo zatrjuje, da ni v merodajnih ruskih vladnih krogih ničesar znanega o kakem premerju ali o kakih mirovni h pogajanjih.

Novičar.

Vabilo na naročbo. Cenjene naročnike, katerim poteče naročnina s prvim tega meseca, opozarjamo, da blagovolijo poslati nadaljno naročnino, da redno pošiljanje lista ne prestane. Obenem prosimo svoje somisljenike, da pridno agitirajo za naš list in nam pridobivajo novih naročnikov.

Seja kranjskega občinskega odbora od 24. marca. Župan poroča, da so bili občinski računi za leto 1904 v zmislu § 66 občinskega reda razpoloženi skozi 14 dni v občinski pisarni vsakemu na upogled in da se ni prijavil nikak ugovor. Nato odbor potrdi občinski račun za leto 1904 s prejemi K 44.456— z izdatki kron 32.544*81, tedaj s prebitkom K 11911*19, nadalje račun ubožnega zaklada in sirotišnice s prebitkom K 246*67 in račune Franc Omeršove, Valentin Pleiweiss-ove ter Simon Robičeve ustanove. Pregledovalcem računov se izvolita občinska odbornika J. Majdič in M. Matiašič. — Občinski odbor vzame odobruje na znanje računski zaključek dijaške kuhinje za prvo polletje 1904/1905, ki vsled velikodušnega darila tukajšnjih trgovcev (6*00 kron kot delni znesek odkupnine za novoletna in druga darila) kaže prebitka K 56*26. Za pregledovalce računov se določita občinska odbornika F. Arh ter A. Korosec in se izreče odboru dijaške kuhinje zahvala na uspešnem ter požrtvovalnem delovanju. — Odbor ugodi predlogu upravnega odbora mestne hranilnice, da se hranilnični uradnik J. Depoli definitivno nastavi ter ga obenem imenuje hranilničnim asistentom, hranilničnega pristava I. Pirca pa hranilničnim blagajnikom. — Ponudba T. Pavšlarja za regulacijo pota na živinskem trgu se vrne stavbenemu odseku s pozivom, da naj se izvrši ogled na licu mesta, h kateremu naj se povabi ponudnik in drugi sosedje. — Ugoji se prošnji deželnega muzeja za brezplačno prepustitev na mestnem svetu leta 1903 izkopanih starin. — Odkloni se ponudba Mar. Pavšlarjeve, da prepusti nekaj sveta ob svoji hiši proti odškodnini 600 kron v svrhu regulacije pokopališke poti. — Na predlog finančnega odseka se odkloni prošnja občanov iz Nemilj in Loga za prispevek k popravi ceste. — Konečno prebere župan od vseh navzočih odbornikov podpisano prošnjo na občinsko predstojništvo, da naj se primerno ukrene, da se znižajo pretirane cene govejemu mesu, ki niso v nikakem razmerju s cenami goveje živine in s cenami mesa po drugih mnogo večjih mestih. Župan pojasni, da mesarjem ne more ničesar ukazovati in da bi bilo mogoče tem nedostatkom odpomoči le na ta način, ako bi se nastvil nov mesar, ki bi se zavezal meso ceneje prodajati. To bi bilo seveda skrajno sredstvo. Sicer bo pa skušal na mesarje uplivati in bo o tem v prihodnji seji poročal. Nato zaključijo župan sejo.

Vsakemu svojel Piše se nam z Gorenjskega: Ker se v zadnjem času mnogo govori in piše o Jebačinovi cikoriji, naj se jaz o tej zadevi povem svoje. Kot zaveden Slovenec sem bil naročil ženi, da naj namesto Franckove cikorije kupuje cikorijo družbe sv. Cirila in Metoda. Poizkusili smo jo, a je bila kaj slaba in prazna. Žena je je v kavo dejala še enkrat toliko kakor Franckove, pa še ni imela istega učinka kakor Franckova. «Tako rodoljubje je predrago,» sem si mislil ter rekel ženi, naj uporablja zopet prejšnjo cikorijo

Od neke strani se mi je potem svetovalo, da naj poizkusim takozvano »zvezdno« cikorijo, ki je neki ravno iz iste tovarne, kakor ona družbe sv. Cirila in Metoda, a je mnogo boljša. Jaz sem nato res dal poizkusiti tudi »zvezdno« cikorijo, in je bila v resnici dobra prav kakor Frančkova. Meni se je čudno zdelo, kako da je tako velik razloček na kakovosti pri teh dveh izdelkih iz ene iste tovarne, toda, ko sem bral v časnikih o Jebačinovi pravdi zaradi njegovih cikorij, mi je bila takoj jasna vsa ta zadeva. No, reči moram, da to Jebačino dejanje ni lepo in jako škodljivo za slovensko gospodarsko stvar, ker se na tak način izpodkopa zaupanje v domače izdelke pri naših ljudeh, katere se le težko pripravi do tega, da bi podpirali domačine pri kupovanju gospodarskih potrebščin. Vendar pa bom odslej, ko vem, kdo izdeluje »zvezdno« cikorijo, vedno naročal za domačo potrebo samo to cikorijo, ker mi je Slovenec Jebačin še vseeno mnogo bližje, kakor Švab Franck!

Razkrinkano ovađuštvo. »Slovenec« dopisnik je v »Slovencu« od 4. februarja iskal denuncijantov med kranjskimi liberalci in obljubil je, da bo nekemu denuncijantu potegoil brezobzirno krinko raz obraz. Očljuba dela dolg in zato smo pozvali dopisnika, da naj kar imenuje dotičnega ovađuha. Sicer smo mu pa svetovali, da naj slika po denuncijantih rajše v svojih krogih, ki smatrajo denunciranje tako nekako za svoj poklic. »Slovenec« novičar še do danes ni poravnal svojega dolga, in sploh je v zadnjem času videti, da mu je sapa popolnoma posla, čeprav ponujajo iz Ljubljane po 5 kr. od vrste za poročila iz Kranja. Kakor se kaže, smo nagobčnik dobro pomerili! Klerikalni profesorji so sicer na pustni torek zvečer trgali »larje« raz obraz, ali liberalnega denuncijanta dosedaj še niso razkrinkali nobenega. Pač se je pa izkazalo, kako umesten je bil naš nasvet, kje naj se iščejo ovađuhi. »Slovenski Narod« od 24. marca je v svojem uvodnem članku razkril nastopni, za spoznanje naših razmer prav značajni slučaj. Nek profesor na kranjski gimnaziji je nekoč v V. razredu govoril svojim učencem o postanku vseмира. Pri tej priliki je pripomnil, da ni smeti jemati dobesedno poročilo sv. pisma, da je bila zemlja ustvarjena v šestih dneh, marveč, da je bilo razdobje ustvarjenja sveta po rezultatih modernega znanstvenega raziskavanja veliko večje. Dasi je to dandanes popolnoma dokazana stvar, kateri so se prilagodili tudi katoliški »učenjaki« (celo ljubljanski škof v svoji brošuri), dasi je taisto učil in pojasnjeval kanonik Sušnik na nekem predavanju v »Katoliškem domu«, vendar sta dotičnega profesorja ovađila na deželni svet celo preko glave gimnazijskega ravnatelja profesor dr. Debevec in dekan Koblar, zahtevajoč, da se ga kaznuje, ker je učil — znanstveno dokazano resnico! Dr. Jože Debevec, ki se je spčetka štilil v liberalno družbo in se kazal tolerantnega duhovnika, dr. Debevec, ki sedaj igra prvo violino v klerikalnem zabavnem društvu, zлага politične kuplete in agitira zoper »Gorenjca«, ta dr. Debevec je denunciral svojega kolego za prazen nič! In potem si dopisniki à la Debevec drznejo očitati v »Slovencu« ovađuštvo drugim dostojnim ljudem. Tacih ptičev imamo še več in zato se kar nič ne čudimo, ako se razni profesorji dosledno ogibljejo kranjske gimnazije,

ako si se par tukajšnjih profesorjev, ki nočejo trobiti v klerikalni rog, želi* proč, in ako se učiteljski zbor na našem zavodu vedno bolj izpopolnjuje z Ludmi Debeveve baže. Če bo slo tako naprej, bomo prav kmalu lahko odstopili kranjsko gimnazijo s proforskim kolegijem vred za primerno ceno ali pa tudi pod ceno ljubljanskemu škofu. Nad šentvidskimi zavodi je menda Bonaventura itak obupal že sam. Če med večino kranjskih profesorjev vladajo Debevevi nazori, potem si tudi lahko mislimo, v kakšnem duhu se vzgaja mladina. In potem se »Slovenec« v četrtkovi številki še repenči, ker kranjsko gimnazijo imenujejo klerikalno. Konečno le še nekaj besedice o našem prelubem prijatelju Koblarju. Mi bi se le čudili, ako bi pri zgoraj navedeni denunciaciji ne imel on vmes svoje umazane roke. Zastavimo pa zopet glavo, da bi ne bil storil tega koraka, ako bi bil vedel, da bo prišla stvar v javnost. Umaknil se je iz političnega življenja in čuje se o njem tako malo, kakor da ni več »med živimi«. Ali ker je ravno zopet »med živimi«, si ne upa več v ospredje, zato pa lepo zahrbtno opravlja svoj čedni posel. In danes naj le konstatiramo, da se je človek, ki je bil pred nedolгим časom radi prikrivanja prejetega denarja »med živimi« obsojen na pristojbinsko kazen 3000 kronic, ki neresnice uradno potrjuje in ki falotom izstavlja najlepša uradna navrstvena spričevala, osmelil ovađiti mirnega profesorja, ki živi le svojemu poklicu in ni ničesar zakrivil. Sicer se pa še vidimo!

Meščanska godba v Kranju priredi koncert v nedeljo, dne 2. aprila 1905 točno ob pol 9. uri zvečer v telovadnici »Gorenjskega Sokola« pri pokritih mizah. Pri koncertu nastopi: I. Godba na pihala; II. Godba na lok; III. Golej. meščanske godbe in IV. Pevski zbor »Narodne Čitalnice« (iz posebne prijaznosti). Program obsega 14 točk. Vstopnina: Za podporne člane 50 vin., z obitelji 1 K, za nečlane 1 K, z obitelji 2 K. Ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov za nove uniforme, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Slavno občinstvo se uljudno prosi, da naj pri posebnih pevskih in godbenih točkah ne dela običajnega šuma.

Odbor meščanske godbe.

„Savsko predmestje št. 80“, velika štiri-dejanska burka se uprizori v nedeljo dne 9. aprila 1905 v prostorih narodne čitalnice v Kranju. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži za člane bralnega društva po 60 vin., za nečlane 1 K, stojišča 40 vin. — Več o tem v današnjem podlistku.

Vaditeljski zbor »Gorenjskega Sokola« naznanja starejšim bratom telovadcem, da telovadbo teh za nedoločen čas prekini.

Senzacionalna govorica se širi po Gorenjskem. Pripoveduje se splošno, da so pri vrtanju bohinjkega predora laški oficirji preoblečeni kot delavci položili v predoru vse polno min. Na to je baje prišel nek orožnik, ker se mu je zdelo zelo čudno, da se je dovažalo več dinamita kakor se ga je porabilo. Kolko je na tem resnice, ne vemo in beležimo to vest le kot časnikarji.

Opozarjamo p. n. občinstvo na današnje predavanje »Akademije«, ki se vrši točno ob 8. uri zvečer v prostorih slovenskega bralnega društva. Predava se »O delavskem vprašanju.« Vstop prost ter vsakemu dovoljen.

Prevzvišeni Anton Bonaventura je bil toli prijazen, da je tudi nam poslal svojo duhovito brošuro »Ali Boga Stvarnika res ni treba?« vred s svojo vizitnico. V znak svoje hvaležnosti mu poklanjamo današnji uvodni članek.

Izredna tura v štirih dneh. Slovenski turist prve vrste g. dr. Fr. Tominsek, je opravil lani avgusta meseca prvi dan pot po Hudi stezi iz Loga na Mangart in nazaj čez Travnik, drugi dan na Jalovec, tretji dan na Razor in četrti dan na Križ, Triglav in nazaj v Mojstrano.

Na Bledu se sedaj prodaja znana, dobro obiskovana, gostilna »pri Lovcu« prej »pri Litru«, ki leži blizu jezera od glavni cesti. Da se ogledamo vseh polemik po časopisih, opozarjamo s tem slovenske podjetnike na to prodajo.

Najdena krošnja. Z Bohinjske Bele se nam poroča: 19. m. m. je našel poselnik Ivan Grošel s Koritnega na polju ob Savi pri Koritnem krošnju, v kateri je bilo različno galanterijsko blago in obleka, kakor gornje in spodnje hlače, robci itd. Kako je ta krošnja prišla sredi polja, je neznano. Mogoče se je izvršil kak umor ali samomor, ali pa je dotični krošnja ponoči zgrešil pot, odložil krošnjo in taval videč luč onkraj Save, doler ni pade v vodo in utonil. Mrtveca so dozdej zastopj iskali. Krošnja je zljaj pri občinskem uradu v na Bohinjski Beli.

„Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“. Ker je društveni odbor svojo nalogo, da našim razmeram primerno predrugači svoja pravila, že izvršil, sklicuje se na sredo dne 5. aprila ob 8. uri zvečer v »Narodni Dom« izreden občni zbor s temle dnevnim redom: 1.) Poročilo o spremembi pravil; 2.) Volitev: a) predsednika; b) odbornikov in truh namestnikov; c) nadzornštva (3 člani) in d) častnega sodišča (5 članov); 3.) določitev vpisnine in članarine; 4.) event. predlogi. Vsi pisatelji in časnikarji, ki so že pristopili k društvu, kakor tudi tisti, ki se nameravajo vstopiti, se nujno pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo tega zborovanja. Pravila se dobe zadnje dni pred zborovanjem pri društvenem odboru. Pripomnja se, da lahko v društvu vstopijo tudi dame. Tisti gospodje in dame, ki nameravajo pristopiti društvu, se naj nemudoma javijo odboru.

Svarilo pred izseljevanjem v braziljansko državo San Paolo. Ze opetovano se je občinstvo uradno opozorilo na razmere, katere neugodno vplivajo na nade seljencev v v državo San Pavlo (Glej razpise c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 23. aprila in 14. septembra l. 1901, št. 13.165 in 28.104, naredbeni list ministrstva za notranje stvari št. 7. stran 87. in št. 15., stran 241., leto 1901). Po naznanilih, katera je dobilo c. kr. ministrstvo za notranje stvari, obstoje te razmere še vedno v bistvenem neizpremenjene. Ob takih okolišnih se mora na podlagi doslih zanesljivih poročil najmanje odsvetovati od San Pavlo. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju.

* * *

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi — kakor se nam poroča — v nedeljo, dne 2. aprila 1905 VI. koncert s sodelovanjem vojaškega orkestra c. kr. pešpolka št. 47 v dvorani »trgovskega Doma«.

Koliko življenja prikrajša vsak liter žganja? S tem vprašanjem se je bavil danski socijalni politik prof Harald Westergaard iz Kodanja in je prišel do zaključka: Ako se ra-

čuna na malo, se dobi, da prikrajša vsak liter žganja življenje svoje žrtve za več kot tri ure in vsak kozarec bavarskega piva povprečno za pol četrta. V resnici so pa po mnenju Westergaarda številke mnogo večje, najbrže dva- ali trikrat tako velike.

Zakaj je letos Velika noč tako pozna?

Tako pozno kakor letos že ni bila Velika noč skoro 100 let. Vzrok temu pa je ta: Cerkev obhaja kot Velikonočno nedeljo prvo nedeljo po prvem pomladanskem ščipu. Letos se je začela pomlad 21. m. m., a ščip je bil isti dan nekaj ur pred začetkom pomladi, tako da je prvi pomladanski ščip šele prihodnji, t. j. 19. aprila. Zaradi tega je Velikonočna nedelja letos šele 23. aprila.

Slutil svojo smrt.

O nekaterih svetnikih se pripoveduje, da so sami napovedali dan smrti. Dandanes vemo, da se taka posebnost imenuje telepatija ter je iste zmoežen čestokrat najhujši bogotajec. V Aradu je pretečeni teden umrl odvetnik G. Lazar, ki je bil vse drugo kot svetnik. Vendar je za svojo smrt popolnoma zdav par dni poprej vedel. Povabil je k sebi vse prijatelje in sorodnike ter se presrečno po-lovil od njih. P sal je svojemu prijatelju v Temešvar, naj mu spremi domov hčerko, ki je bila v ondotnem dekliškem zavodu, da jo še vidi pred smrtjo. Potem si je spisal mrtvaški list z vsemi svojimi naslovi in odlikovanji. Pozvati je dal k sebi tudi podjetnika pogrebnega društva ter se ž njim pogodil za pogreb. Zagrozil mu je, da pokliče njegovega konkurenta, ako mu predrago računata. Ob 3. uri popoldne je poklical k sebi v sobo ženo in otroke, sešal na posteljo, vzel v roke sv. č. in rekel: «Sedaj umrem, z Bogom!» Po teh besedah se je zvrnil na zglavje ter izdihnil.

Gospodarstvo.

Tržno gibanje.

S'aba lanska letina je uplivala brezdvomno najslabše na kupčevalce z žitom, na mline, molarje in peke. Vsi ti štirji faktorji so in še največ trpe vslel lauske slabe letine. V jeseni so se cene z nenadno hitrostjo dvignile ter marsikoga vspodbudile k večjim nakupom za več mesecev. Med tem pa je prišlo avstro-ogriški slabi letini inozemstvo na pomoč in uvozilo z vseh strani naše države tolike množine blaga predvsem pšenice, da je bil hipoma ves nedostatek za konzum pokrit. Računali so, da bo pri vinskih cenah konzum ostal v isti razsežnosti, kakor je bilo to pri normalnih letinah običajno. V veliko škodo in neprijetno presenečenje gori omenjenih faktorjev pa se je konzum naglo skrčil in zaloge so postajale prevelike. Nankrat je bilo na zalogah preveč moke in preveč pšenice. Cene so se pričele polagoma krčiti, v preteklem mesecu pa se je to zgodilo kar skokoma. Dočim so se v prejšnjih mesecih cene polagoma zniževale, a od časa do časa do časa za silo zopet ojačile, so se pa v drugi polovici pretekla ga meseca brezobzirno podvrgle nevzdržljivosti in odjenjavale dan za dnem za precejšnje številke. Ves up namreč, da utegne morebitni boljši konzum provzročiti boljše cene, je splaval po vodi. Zaloge so še tako velike, da zadostujejo do nove letine tudi pri boljšem konzumu popolnoma Ogrski liferantje prihajajo polagoma iz svoje rezerve in se izkušajo po kolikor najboljših cenah iznebiti blaga, ker vidijo, da jim vsak dan prinaša le izgubo.

Pšenica je z ozirom na izvanredno lepo seme in pa nadaljnega slabega konzuma ter zadostnih zalog prepustila polje besistom. Spočetkom meseca je izkušala saj vzdržati se na tedanji višini, v drugi polovici pa je padala dan za dnevom.

Koruza je v začetku meseca dosegla najvišjo ceno, na kateri se trdovratno tudi vzdržuje. Malenkostno odnehanje kmalu zopet popravi. Je pa ravno pri koruzi največ upa, da se vzdrži na višini cen, ker nam ogrske popolnoma primanjkuje in smo navezani le na inozemsko robo, katere je sedaj mnogo iz severne Amerike na poti.

Oves tudi z zadostnim uspehom brani svoje cene. Aprilov kurz je sicer prav tako kakor majev za koruzo odnehal, efektivno blago pa ima slejkoprej domalega neizpremenjene najvišje cene.

Moka se giblje paralelno s pšenico, kar p meni za mlinarje in molarje izgubo za izgubo, oziroma nepretrgano prikrajševanje koristi.

Otrobi se dobro vzdržujejo.

Kava nima nikake izrecne tendence.

Spirit odnehava polagoma.

Sladkor se tudi ni mogel vzdržati na višini, katero je že dosegel. Pomalem dovoljuje popuste, kar bomo pa posebno od pričetka nove kampanije prozorno opazili.

* * *

Tedenski sejm v Kranju dne 27. t. m.

Prignalo se je glav 242 goveje živine, 18 telata, 16 prašičev, — ovac, — koz, — buš 50 kg pšenice K 11—, prosa K 9—, rž K 9—, oves K 7-50, ajda K 8-50, krompir K 3-75.

Razpis dobave brzojavnih drogov. C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v Madridu dne 12. aprila 1905 vršila ponudbena razprava zaradi dobave 20.000 brzojavnih drogov za španske brzojavne naprave. Ponudbe je vložiti do najkasneje 11. aprila t. l. na: «Direccion General de Correos y Telegrafos» v Madridu.

Jeseniške novice.

— Jeseniški Sokol napravi svojo ustanovno veselico koncem pomladi letošnjega leta. Ob tej priliki bo tudi vseslovenski sokolski shod. Veselica obeta biti toraj velika narodna manifestacija slovenskega življa na Jesenicah. S to veselico bo spojena tudi prva javna telovadba naših Sokolov, ki že sedaj izborna telovadijo in med katerimi se zlasti odlikuje brat V. Rabič, ki zna postati vsled svoje vstrajnosti eden prvihslovenskih Sokolov. Da bi mu bila bodočnost prijazna!

— Kavarno dobimo Jeseničani. Odprl jo bo najbrže že tekom prihodnjega meseca znani narodnjak g. Fran Valjavec, katerega je že «Slovenec» v «Jeseniških novicah» parkrat na pravem in pobalinski način napadel. Najboljše zadoščenje mu bo to, da ga bomo Jeseničani vedno podpirali. Kavarna bo v istih predorih, kjer je bil sedaj trgovec Weiner, poleg trgovine g. M. Bremca.

— Glasbena Matica namerava napraviti — kakor čujemo — na Jesenicah ljudski koncert. Mi bi želeli, da se napravi isti ob priliki velike ustanovne veselice jeseniškega Sokola. Veselica bi imela potem večji sijaj.

— Veliko število delavcev je prišlo tekom prejšnjega tedna na Jesenice. Začeli bodo zopet delati na proggi od Jesenic

proti Trstu. Pozimi je delo počivalo. Upati je toraj, da se bomo jeseni že lahko peljali po novi železnici v Trst.

V kratkem izide knjiga o 'Osebni dohodnini'

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku g. **Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1-20, s poštnino vred K 1-30.

Veliki koncert meščanske godbe

pri katerem sodeluje iz posebne prijaznosti tudi cenjeni pevski zbor „Narodne čitalnice“, se vrši jutri v nedeljo, 2. t. m. točno ob pol 9. uri zvečer po programu, kateri se je izdal. Kdor slučajno ni dobil vabila h koncertu, naj blagovoli oprostiti in isto na večer koncerta pri blagajni zahtevati. H koncertu je vsakdo dobro došel in prosi godbeni odbor za mnogobrojno udeležbo.

Gospodje, kateri so odboru doposlali, oziroma kateri nameravajo doposlati denarna darila za nove uniforme, ker so zadržani, udeležiti se koncerta, naj blagovoli oprostiti, da se jim dotična potrdila ne dostavijo takoj. Odbor bode vse prispevke, oziroma preplačila, katera naj se določijo ali predsedniku g. Ferd. Hlebšu, ali tajniku g. Rud. Pibrontzu, oziroma blagajniku g. K. Windischerju v eni prihodnjih števil, 'Gorenjca', dalje v 'Slovencu' in 'Slov. Narodu' iskaval in hvaležno potrdil.

Proda se

iz proste roke mlin in žaga v Predosljih st. 13 pri Kranju.

Več se izve pri G. Erženu, notarskem uradniku v Kranju. 37-3

Naznanilo.

Usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem **prevzela** na svoje ime že več let

v Kranju, Pod mestom št. 14 obstoječo

trgovino s špecerijskim in galanterijskim blagom

katero bom vodila neizpremenjeno naprej.

Poleg vedno svežega špecerijskega blaga zlasti priporočam svojo veliko zalogo **otroških vozičkov od 9 K naprej**, kakor tudi veliko izber palic za gospode, raznih gumbov in žepnih nožičkov.

Potrudila se bom svojim cenjenim odjemalcem postreči v njih popolno zadovoljnost in pričakujem njih daljne naklonjenosti ter beležim

45-1

z odličnim spoštovanjem

Magda Rant.

Obejem priporočam svojo **gostilno pri kolodvoru v Kranju**, koder se toči pristno vino in vedno sveže pivo. Za gorka in mrzla jedila je vsak čas najbolje skrbjeno.

Poskusite! Vzorek dragovljane!
Vydrova žitna kava
Poštna 5 kg. pošiljka
!! 4 K 50 h franko !!
„DOMACI PRIJATELJI“
vsem odjemalcem zastonj
pošiljani mesečnik.
Vydrova tovarna žitne
kave Praga-VIII.

Vidmarič kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s postarim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleniče (1 ducat) 5 kron, 24 stekleniče (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 stekleniče (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 stekleniče (4 ducati) 16 kron, 60 stekleniče (5 ducati) 18 kron.

Manj kakor 12 stekleniče se ne razpošilja.

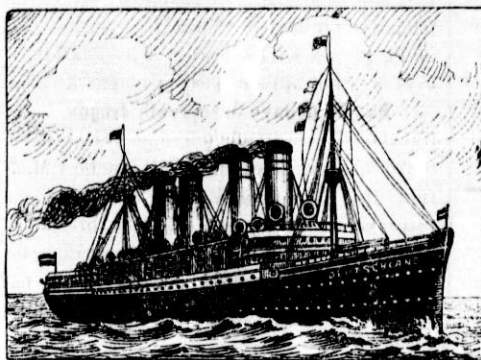
Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspedom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti hodenju, kataru in odstranjuje goste slime ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih boleznih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravno od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195 20

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven srange).

Hamburg-Amerika

150 20

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v točno.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brez plačno.

Zahtevajte pri nakupu
**Schicht-ovo štedilno
milo z znamko „jelen“.**

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-39

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

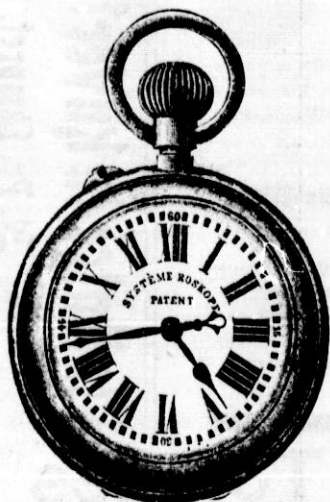
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

H. Suttner

urar v Kranju

prporoča svoje izborni zalogo ur, zlat-
nine in srebrnine po najnižjih cenah.
Ceniki zastonj in poštine prosto. Raz-
pošilja se na vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf, želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel glid. 3-75, najfinjša zna-
ka, glid. 6-50. 114-39

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor
tudi kipe, vaze in druge glinaste iz-
delke v vseh barvah, trpežne in cene
prporoča 93-43

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

34-43

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu
in cementu kakor tudi vse zobozdrav-
niške operacije izvršuje tu specialista.
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na miro-
dvoru, obmejno omrežje, vozna vrata, bal-
koni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specialiteta: 103-43

valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

System Salto

frizer
za dame in go-
spode. Ljubljana,
sv. Petra c. 35
prporoča za
gojitev las in
za umivanje
glave svoj
zdravniškopi-
pročeni gor-
ko in mizlo
zračni sušilni
aparati. Suši
brez nadležne
vročine. Ne
provzročuje
skrčenja las
Vpliva dobro
na pospeševa-
nje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.
Oddelek za dame s separatum vhodom.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafikar, Jurčičev
trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni
trg;

Selcih nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik,
posestnik in mizar;

Radovljici g. Oton Homann, glavna
trafikar;

Javorniku g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.

Učenca

za pekovski obrt se sprejme takoj.
Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“. 32-5

Prodado se pod ugodnimi pogoji dobro
ohranjene 42-2

citre.

Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Kupujem in prodajam

vsakovrstne stare stvari. — Knjige vežem ce-
nejše kakor vsak drugi. 20-3

Pavel Bizjak

v Kranju št. 118.

Proda se dobro ohranjena 43-2

sokolska obleka

Kje, se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Kranj, 24. sušca 1905.

Trgovsko obvestilo.

Slavnemu kupujočemu občinstvu
usojam si naznaniti, da sem 15. t. m.
v kupnem potu prevzel

trgovino
z mešanim blagom

od g. J. Peressinija v hiši g. Adolfa
Kreuzbergerja v Kranju št. 35

Potrudi se bodem vsekakor, da
zadovoljim častito občinstvo s finim
blagom in primerno nizkimi cenami,
kar bodem s pomočjo dokaj obšir-
nejšega trgovskega prometa teni lažje
uvaževal.

Proseč p. n. odjemalce, da blago-
vole tudi meni nakloniti svoje za-
upanje, katero so iskazovali napram
omenjeni trgovini, beležim

z velespoštovanjem

41-2

Adolf Pečjak.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi tudi vse predmete te stroke
lastnega izdelka. Vodja podružnične za-
loge pohištva prve kranjske mizarske
zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem
v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-29

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št 9

Velika zaloga izgotov-
ljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcije za dame.

Solidno blago 44-2

po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštine prosto.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogleda, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, različno in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, ovalna miza, obeljalnik, miza, stensko ogledalo.

97 44

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno vaučca gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10—23

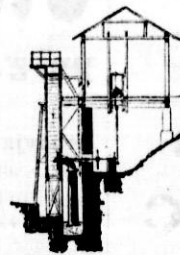
Seydlin

Najbolje za zobe

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika v Kranju.

G. Tönnies

104-44

tovarna za stroje, železo in kovin-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine esobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-26

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

ceniki se dopoljejo na zahtevanje zastoj.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tu-zemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole. 221-15

Izdaja konsorcij «Gorenjca».

Imam v kleti

25—6

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, ne-
kaj fine rakiše in brinovca ter na-
miznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji
posodi na tukajšnji državni kolodvor
po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra)

He, prijatelj!

27—6

Kje kupuješ to barvo? Kakor
razvidim, je jako dobra, krije ter
suši in se tudi veliko lahko ž njo
pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj
od velike cerkve po glavem trgu
proti Pungratu nasproti novo zidane
hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega
domačega izdelka, brez vsake zmesi
(Schwerspatt), kakor se nahaja v
nekaterih tovarniških barvah, tako
da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter
poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo,
ako bi ti pa le prav ne b'lo,
saj greš ven lahko.

Odgovorni urednik Andrej Sever.

Lastnina in tisk Iv. Pr. Lampreta v Kranju.